

ADANET ve KALKINMA BAKANLIĞI T.C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Tarih: 26.05.2004
Sayı: 561

2/391-9529/29409

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

5084 Sayılı Yatırımların ve İstihdamın Teşviki İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'da Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Turhan Çömez
Balıkesir Milletvekili.

Ali Osman Sali
Balıkesir Milletvekili

Zülkar 1202
Samsun M. V.

Ek: Kanun teklifi
Genel Gerekçe
Madde Gerekçeleri

Tevfik Ensârî
İzmir M. Vekili.

A. S. İbrahim

Mehmet Kurt

Samsun M. V.

M. S. İbrahim

M. S. İbrahim
M. S. İbrahim

A. Edip Uğur
Balıkesir Milletvekili

Şaahin Güven
Kütahya M. V.

A. Miftah Zengin
Samsun M. V.

Tamer Yedigöller
Kayseri M. V.

Ahmet Roca
Atatürk M. V.

Gökhan Sarıcan
Kırklareli

Ali Aydoğan
Balıkesir M. V.

M. S. İbrahim

GENEL GEREKÇE

Türkiye'nin temel sorunlarından birisi de bölgesel dengesizliklerdir. Çözmek zorunda olduğumuz sorunların büyük bir bölümü bölgesel kalkınmadaki dengesizliklerden kaynaklanmaktadır.

Bölgesel dengesizlikleri ortadan kaldırmanın en etkili yollarından biri, bu bölgelere özel sektörün yatırım yapmasını özendirecek tedbirleri almaktır. Bu amaca yönelik olarak değişik tarihlerde yasal düzenlemeler yapılmıştır. Bu düzenlemelerin son örneği, 29.01.2004 tarih ve 5084 sayılı Yatırımların ve İstihdamın Teşviki İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'dur.

Ancak, bu kanun kapsamına gelir düzeyi 1500 ABD Dolarının altında olan illerin alınması, ihtiyaçları tam olarak karşılamadığı için yeterli olmamıştır. Çünkü, diğer illerimiz de ciddi yoksulluk ve işsizlik problemiyle karşı karşıyadır. Yeni iş alanlarının açılması, işsizliğin önlenmesi ve bölgeler arası dengesizliğin giderilmesi için daha etkili ve sonuç alıcı önlemlere ihtiyaç vardır. Bunun için organize sanayi bölgelerine yapılacak yatırımların da 5084 sayılı kanun kapsamına alınması yoksulluk, işsizlik ve göç ile mücadeleyi daha etkili hale getirecektir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- 5084 Sayılı Kanunun kapsam maddesi olan 2 nci maddesi değiştirilerek kanun kapsamına, gelir düzeyi 1500 ABD Dolarının altında olan illerin yanı sıra gelir düzeyi 1500 ABD Doların üstünde olan illerde de organize sanayi bölgelerinde yapılacak yatırımlar göz önüne alınarak kapsam genişletilmiştir.

Madde 2- Fert başına gayrı safi yurt içi hasılasına bakılmaksızın organize sanayi bölgelerinde yapılacak yatırımlar için gelir vergisinde özendirici indirim yapılmıştır.

Madde 3- Organize sanayi bölgelerindeki yatırımlar için sigorta primi ödemesinde yatırımcıyı teşvik maksatlı olarak % 20'lik bölümün Hazinece karşılanması teklif edilmektedir.

Madde 4- Enerji desteğinin Organize sanayi bölgelerindeki yatırımlar için de yapılması teklif edilmektedir.

Madde 5- Yürürlük maddesidir.

Madde 6- Yürütme maddesidir.

**5084 SAYILI YATIRIMLARIN VE İSTİHDAMIN TEŞVİKİ İLE BAZI
KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN'DA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

Madde 1- “Kapsam” başlıklı 2 nci maddesinin (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Vergi ve sigorta primi teşvikleri ile enerji desteği açısından Devlet İstatistik enstitüsü Başkanlığınca 2001 yılı için belirlenen fert başına gayri safi yurt içi hâsıla tutarı 1500 ABD Doları veya daha az olan illeri, **fert başına gayri safi yurt içi hasıla tutarı 1500 ABD Dolarının üstünde olan illerdeki Organize Sanayi Bölgelerinde** yapılacak yatırımlarda; “

Madde 2- “Gelir vergisi stopajı teşviki” başlıklı 3 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

31.12.2008 tarihine kadar uygulanmak üzere, 2 nci maddenin (a) bendi kapsamındaki illerde, 1.10.2003 tarihinden itibaren yeni işe başlayan gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, bu iş yerlerinde çalıştırdıkları işçiler ile 1.10.2003 tarihinden önce işe başlamış olan gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin bu tarihten önce ilgili idareye vermiş oldukları en son dört aylık sigorta prim bordrolarında bildirdikleri işçi sayısına ilâve olarak yeni işe aldıkları ve bu iş yerlerinde fiilen çalıştırdıkları işçilerin ücretleri üzerinden hesaplanan gelir vergisinin organize sanayi veya endüstri bölgelerinde kurulu iş yerleri için tamamı, diğer yerlerdeki iş yerleri için % 80'i, verilecek muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk eden vergiden terkin edilir. Terkin edilecek tutar, yeni işe alınan işçi sayısı ile asgari ücret üzerinden ödenmesi gereken verginin çarpımı sonucu bulunacak tutarın organize sanayi ve endüstri bölgelerindeki iş yerlerinde tamamını, diğer yerlerdeki iş yerlerinde ise % 80'ini aşamaz. **Fert başına gayri safi hasılası 1500 ABD doları üzerinde olan illerde Organize Sanayi Bölgelerine yapılan yatırımlarda işçilerin ücretleri üzerinden hesaplanan gelir vergisinin % 20'si muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk eden vergiden terkin edilir.**

Madde 3- “Sigorta primi işveren paylarında teşvik” başlıklı 4 ncü maddesinin ikinci paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Hazinece karşılanacak tutar, organize sanayi ve endüstri bölgelerindeki iş yerleri için 506 sayılı Kanunun 78 inci maddesi uyarınca belirlenen kazanç alt sınırına göre hesaplanan işveren hissesi prim tutarını, diğer yerlerdeki iş yerleri için 506 sayılı Kanunun 78 inci maddesi uyarınca belirlenen kazanç alt sınırına göre hesaplanan işveren hissesi prim tutarının % 80'ini aşamaz. **Fert başına gayri safi hasılası 1500 ABD dolarının üzerindeki illerde organize sanayi bölgelerinde yapılacak**

yatırımlarda; sigorta primi işveren paylarında sigorta priminin % 20'si hazinece karşılanır”

Madde 4- “Enerji desteği” başlıklı 6 ncı maddesinin ilk paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“31.12.2008 tarihine kadar uygulanmak üzere, 2 nci maddenin (a) bendi kapsamındaki illerde, 1.10.2003 tarihinden itibaren imalât sanayi, madencilik, hayvancılık (su ürünleri yetiştiriciliği ve tavukçuluk dahil), seracılık, soğuk hava deposu, turizm konaklama tesisi, eğitim veya sağlık alanında faaliyete geçen, fiilen ve sürekli olarak asgari on işçi çalıştıran işletmelerin elektrik enerjisi giderlerinin % 20'si Hazinece karşılanır. Bu orana ondan sonraki her bir işçi için 0,5 puan eklenir. Hazinece karşılanacak oran, organize sanayi veya endüstri bölgelerinde kurulu bulunan işletmeler için % 50'yi, diğer alanlarda kurulu bulunan işletmeler için % 40'ı geçemez. **Fert başına gayri safi hasılası 1500 ABD dolarının üzerindeki illerde organize sanayi bölgelerinde yapılacak yatırımlarda; elektrik enerjisi giderlerinin % 4'ü hazinece karşılanır, bu orana ondan sonraki her işçi için 0,1 puan eklenir ve % 10' u geçemez.”**

Madde 5- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 6- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

